

SCIENCE PROBLEMS.UZ

ISSN: 2181-1342 (ONLINE)

№ 2 (3) 2023

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРЬ МУАММОЛАРИ

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ
СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES
AND SOCIAL SCIENCES

ЭЛЕКТРОН ЖУРНАЛ

ЭЛЕКТРОННЫЙ ЖУРНАЛ

ELECTRONIC JOURNAL

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 2 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаххаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети.

ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети.

ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот

технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васида Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодида Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Crossref DOI:

Таҳририят Crossref DOI нинг расмий аъзоси ҳисобланади ва 10.47.390 DOI префиксига эга. Ҳар бир нашр ва илмий мақолага индивидуал Crossref DOI рақами берилади.

Google Scholar

Журнал Google Scholar (Академия) да индексацияланади.

“Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият.

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй.

Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Полвонов Козимбек Наимович

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ ШАҲАРЛАРИ КЛАССИФИКАЦИЯСИДАГИ ЎЗГАРИШЛАР (1970-2022 йиллар) 7-13

Махмудова Азизахон Носировна

ПАЛЕОЛИТШУНОСЛИК СОҲАСИ РИВОЖЛАНИШИДА Р. Х. СУЛЕЙМАНОВ
ТАДҚИҚОТЛАРИНИНГ ЎРНИ 14-21

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Kurpayanidi Konstantin Ivanovich

MODERN DIGITALIZATION: PRIORITIES AND PROSPECTS IN THE CONTEXT OF ECONOMIC TRANSFORMATION 22-28

Паязов Мурод Максудович

ДАВЛАТ ХУСУСИЙ ШЕРИКЧИЛИГИ АСОСИДА ТЕМИР ЙЎЛ ХИЗМАТЛАРИНИ
РИВОЖЛАНТИРИШДА: МУАММО ВА ЕЧИМЛАР 29-37

Шохўжаева Зебо Сафоевна

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА СУВТЕЖАМКОР СУФОРИШ УСУЛЛАРИНИ ҚЎЛЛАШНИНГ
САМАРАДОРЛИГИ 38-45

Asamxodjayeva Shoira Shukurullayevna

INSON KAPITALI RIVOJIGA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR 46-50

Элбоев Бобур Ботирович

ТИЖОРАТ БАНКЛАРИДА САВДОНИ МОЛИЯЛАШТИРИШДА БАНК КАФОЛАТИ ВА
ЗАХИРА АККРЕДИТИВНИНГ ҚЎЛЛАНИЛИШИ 51-60

Ermatov Akmaljon Akbaraliyevich

O'ZBEKISTONDA MOLIVAVIY BOSHQARUV TIZIMINI RIVOJLANTIRISH 61-68

Абдуқулова Дилноза Абдукадировна

АГРАР СОҲА ЎСИШИНИ МАКРОИҚТИСОДИЙ КЎРСАТКИЧЛАРГА ТАЪСИРИНИ
СТАТИСТИК ЎРГАНИШ 69-74

Qudbiyev Nodir Tohirovich, Tojimatov Abdumutalibjon Abduqayumovich

KORXONALARNING TIJORAT BANKLARI BILAN O'ZARO MUNOSABATLARI TIZIMINI
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ MASALALARI 75-84

Rasulova Shaxnoza Xatamovna

XARAJATLAR HISOBINI TASHKIL ETISH VA TASNIFLASHNING IQTISODIY ANAMIYATI ..85-93

Болтаев Нурали Шираматович

АГРАР ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ТАЙЁРЛАНАЁТГАН КАДРЛАРНИ МЕҲНАТ
БОЗОРИДА РАҚОБАТБАРДОШЛИГИНИ ОШИРИШ ЙЎЛЛАРИ 94-103

09.00.00 - ФАЛСАФА ФАНЛАРИ*Tulaganov Muminjon Taxtamuratovich*JAMIYATDA FUQAROLARNING HUQUQIY -SIYOSIY ONGINING YUKSALTIRISHDA
ETNOMADANIY OMILLARNING O'RNI104-109*Aripov Alisher Abdumalikovich*YOSHLAR MA'NAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MILLIY VA DINIY BAG'RIKENGLIKNING
O'RNI110-117*Xabib Sattorov*

TASAVVUF TA'LIMOTIDA SHARIAT, TARIQAT, MA'RIFAT, HAQIQAT BOSQICHLARI118-123

Турсинбой Султонов

ИСТЕЪДОДНИНГ ИККИ МУҲИМ ТОМОНИ124-132

Сафаров Улуғбек Турсунович

МАДАНИЙ ЖАРАЁНЛАР ТРАНСФОРМАЦИЯСИНING ЎЗИГА ХОС ЖИҲАТЛАРИ133-138

10.00.00 - ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ*Бектурсынова Айсултан Марат кызы*М.М. БАХТИН КАК ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ЯЗЫКОВАЯ ЛИЧНОСТЬ УЧЕНОГО-ФИЛОЛОГА
ФИЛОСОФСКОГО ТИПА139-145*Назарова Сайёра Азимжановна*ЎЗБЕК ТИЛИДАГИ ИРРИГАЦИЯ ВА МЕЛИОРАЦИЯ ТЕРМИНЛАРИНИ ТАРИХИЙ
БОСҚИЧЛАРИ ВА ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ146-151*Isroilova Manzura Jamolovna*BOSMA NASHRLARDA FRAZEOLOGIK BIRLIKLARNING LEKSIK-SEMANTIK
TRANSFORMATSIYASI152-156**12.00.00 - ЮРИДИК ФАНЛАР***Утемуратов Махмут Ажимуратович*ҲУҚУҚ ИЖОДҚОРЛИГИ ТАКОМИЛЛАШУВИГА ҲУҚУҚИЙ НИГИЛИЗМ ВА ҲУҚУҚИЙ
ИДЕАЛИЗМНИНГ ТАЪСИРИ157-162*Узакова Гўзал Шариповна*БАРҚАРОР ТАРАҚҚИЁТ МАҚСАДЛАРИГА ЭРИШИШДА ҚАШШОҚЛИК ВА ОЧЛИКНИ
ТУГАТИШ, СОҒЛИК ВА ФАРОВОНЛИККА ИНТИЛИШНИНГ ИЖТИМОИЙ-ҲУҚУҚИЙ
АСОСЛАРИ163-175*Abdixakimov Islombek Bahodir o'g'li*

SUG'URTA FRANSHIZASI VA UNING TURLARI HAQIDA176-180

13.00.00 - ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ*Мамадалиева Нилуфар Баҳодировна*ЎҚУВ ФАНЛАРИ ТАЯНЧ ТУШУНЧАЛАРНИ ЎҚИТИШ ОРҚАЛИ БОШЛАНҒИЧ
СИНФ ЎҚУВЧИЛАРНИНГ ОҒЗАКИ НУТҚ ВА ФИКРЛАШ ФАОЛИЯТИНИ
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ181-185

09.00.00 – Фалсафа фанлари

Aripov Alisher Abdumalikovich,

Jizzax davlat pedagogika universiteti mustaqil tadqiqotchisi,
O'zbekiston "Milliy tiklanish" demokratik partiyasi Markaziy
Kengashi Ijroiya qo'mitasi devoni "Axborot xavfsizligini
ta'minlash va monitoring" bo'limi boshlig'i
Tel. (+998)915662299 email: a.aripov.87@mail.ru

YOSHLAR MA'NAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MILLIY VA DINIY BAG'RIKENGLIKNING O'RNI

Annotatsiya. Maqolada yoshlar ma'naviy xavfsizligini ta'minlashda milliy va diniy Bag'rikenglikning o'rni va uni ta'minlash mexanizmlari ilmiy jihatdan o'rganilgan. Shu bilan birgalikda yoshlarda milliy va diniy bag'rikenglik xislatlarini yuksaltirish, bag'rikenglik tuyg'ularini o'stirish, yoshlar o'rtasida ta'lim-tarbiya hamda ma'naviy, diniy va g'oyaviy targ'ibotlarni yana-da kuchaytirish va bu jarayonda o'zini-o'zi boshqarish organlari, fuqarolik jamiyati institutlarining rolini oshirish, yoshlar-ijtimoiy institutlar-jamiyat munosabatlari tizimini shakllantirish asosida jamiyat barqarorligini doimiy ta'minlab borish yoritilgan.

Kalit so'zlar: Ma'naviyat, ma'rifat, madaniyat, millat, elat, din, e'tiqod, vijdon, diniy qarash, bag'rikenglik, ijtimoiy hayot, inson huquqlari, xalqaro huquq, erkinlik, burch, tinchlik, totuvlik, hamjihatlik, insonparvarlik, xavfsizlik, barqarorlik, qadriyat, urf-odat.

Арипов Алишер Абдумаликович,

Самостоятельный исследователь Джизакского
государственного педагогического университета,
заведующий отделом «Обеспечения информационной
безопасности и мониторинга» Аппарата Исполнительного
комитета Центрального Совета демократической партии
Узбекистана «Миллий тикланиш»; Тел. (+998)915662299;
email: a.aripov.87@mail.ru

РОЛЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ И РЕЛИГИОЗНОЙ ТОЛЕРАНТНОСТИ В ОБЕСПЕЧЕНИИ НРАВСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ МОЛОДЕЖИ

Аннотация. В статье научно исследуется роль национальной и религиозной толерантности в обеспечении нравственной безопасности молодежи и механизмы ее обеспечения. При этом повышать качества национальной и религиозной толерантности у молодежи, воспитывать чувства толерантности, еще больше усиливать воспитание и нравственную, религиозно-идеологическую пропаганду среди молодежи, повышать в этом процессе роль самодетельности. Органы государственной власти, институты гражданского общества, молодежь-социальные институты-общество выделяют непрерывное поддержание стабильности общества на основе формирования системы отношений.

Ключевые слова: Духовность, просвещение, культура, нация, народ, религия, вера, совесть, религиозное видение, толерантность, общественная жизнь, права человека, международное право, свобода, долг, мир, гармония, солидарность, гуманизм, безопасность, стабильность, ценность, традиция.

Aripov Alisher Abdumalikovich,
Independent researcher of Jizzakh State Pedagogical
University, Head of the "Information Security Assurance and
Monitoring" Department of the Executive Committee of the
Central Council of the "National Revival" Democratic Party of
Uzbekistan. Tel. (+998)915662299; email: a.aripov.87@mail.ru

THE ROLE OF NATIONAL AND RELIGIOUS TOLERANCE IN ENSURING YOUTH MORAL SECURITY

Abstract. The role of national and religious tolerance in ensuring the moral security of young people and the mechanisms of its provision are scientifically studied in the article. At the same time, to increase the qualities of national and religious tolerance among young people, to cultivate feelings of tolerance, to further strengthen education and moral, religious and ideological propaganda among young people, and in this process to increase the role of self-government bodies, civil society institutions, youth-social institutions-society continuous maintenance of society's stability based on the formation of a system of relations is highlighted.

Key words: Spirituality, enlightenment, culture, nation, people, religion, faith, conscience, religious vision, tolerance, social life, human rights, international law, freedom, duty, peace, harmony, solidarity, humanitarianism, security, stability, value, tradition

<https://doi.org/10.47390/1342V3I2Y2023N14>

Zamonaviy sharoitda jahonda millat, millatlararo munosabatlar, milliy madaniyat, qardosh xalqlarning madaniy merosi, etnik muammolari, jo'g'rofiy va iqtisodiy birligi haqidagi qarashlar, nazariyalar va tasavvurlar o'zgarimoqda. Diniy qarashlar tizimida ham dinning mohiyati va uning tarqalish geografiyasi, dinning ijtimoiy hayotdagi ahamiyati va rolining o'zgarib borayotganligi, din global jamiyatda ko'pgina kuchlarning mafkuraviy qurol sifatida maqomga ega bo'layotganligi zamonaviy jamiyatga xos xususiyatlar hisoblanmoqda. Umuman olib qaraganda global dunyoda diniy va milliy munosabatlarda insoniyat ma'naviy hayoti bilan goh konstruktiv, goh destruktiv ta'sirlarni namoyon etmoqda.

Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasining 2-moddasida "Har bir inson irqi, tana rangi, jinsi, tili, dini, siyosiy yoki boshqa e'tiqodlaridan, milliy yoki ijtimoiy kelib chiqishi, mol-mulki, tabaqasi yoki boshqa holatidan qat'iy nazar ushbu Deklaratsiyada e'lon qilingan barcha huquq va barcha erkinlikka ega bo'lishi zarur. Bundan tashqari, inson mansub bo'lgan mamlakat yoki hududning siyosiy, huquqiy yoki xalqaro maqomidan, ushbu hudud mustaqilmi, vasiymi, o'z-o'zini idora qiladimi yoki boshqacha tarzda cheklanganligidan qat'iy nazar biror bir ayirmachilik bo'lmasligi kerak" [1], deb ta'kidlanishi milliy va diniy qarashlar va e'tiqodidan qat'iy nazar har bir inson har bir jamiyatda to'laqonli hayot kechirishi lozimligini bildiradi.

Yangi tarixiy sharoitda o'zini ko'rsatayotgan ma'naviy va ijtimoiy jarayonlar turli mamlakatlar xalqlari tarixi, ularning kelib chiqishi, o'ziga xos turmush madaniyati va qo'ni-qo'shnicilik munosabatlariga har qachongidan boshqacharoq nazar bilan qarashni taqozo qilmoqda. Etnik jihatdan yaqin, tarixan bir muhitda yashab o'tgan, madaniyati bir zaminda vujudga kelgan ko'pgina xalqlar bir geografik arealda, shuningdek alohida hududlarda ham istiqomat qilishmoqda. Alohida hududlarda yashayotgan xalqlar o'z tarixiy ildizlarini qidirib topish, o'zaro hamkorlik munosabatlarini qaytadan tiklashga ham harakat qilmoqda.

Millatlararo totuvlik masalasi milliy yuksalish sari borayotgan O'zbekiston uchun ham juda muhim hisoblanadi. Mamlakatimiz hududida azaldan juda ko'p millat va elatlar tinch-totuv va hamjihatlikda istiqomat qilib kelgan, jamiyat ijtimoiy-ma'naviy qiyofasini takomillashtirishda rol o'ynagan. Asrlar davomida millat va elatlar vakillarining hayot va turmush sharoitlari bir-biri bilan o'zaro chambarchas bog'liq bo'lib ketgan. O'zbek xalqining bag'rikengligi hududda barcha millatlar vakillarining o'z ona uyidek yashashi va istiqomat qilishini ta'minlab bergan. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 4-moddasida "O'zbekiston Respublikasi o'z hududida istiqomat qiluvchi barcha millat va elatlarning tillari, urf-odatlari va an'analari hurmat qilinishini ta'minlaydi, ularning rivojlanishi uchun sharoit yaratadi", 8-moddasida "O'zbekiston xalqini millatidan qat'iy nazar, O'zbekiston Respublikasining fuqarolari tashkil etadi", 18-moddasida "O'zbekiston Respublikasida barcha fuqarolar bir xil huquq va erkinliklarga ega bo'lib, jinsi, irqi, millati, tili, dini, ijtimoiy kelib chiqishi, e'tiqodi, shaxsi va ijtimoiy mavqeidan qat'iy nazar, qonun oldida tengdirlar" [2], deb belgilab qo'yilganligi milliy bag'rikenglikning ijtimoiy, siyosiy, huquqiy va ma'naviy ifodasidir.

Mamlakatda millatlararo totuvlik va milliy bag'rikenglik jarayonlariga takomiliga ijobiy ta'sir ko'rsatuvchi asosiy mezonlardan biri sifatida Milliy madaniy markazlar jamiyat ijtimoiy-madaniy rivojida muhim rol o'ynaydi. O'zbekiston ko'p millatli mamlakat, mamlakatda 136 millat vakillari yashaydi. Hozirgi kunda mamlakatimizda ko'pgina millat vakillarining 140ga yaqin Madaniy markazlari samarali faoliyat ko'rsatmoqda. Mazkur madaniyat va ma'rifat muassasalari mamlakatimizda yashayotgan barcha millatlar vakillarining qadr-qimmatini, erkinliklari va to'la huquqlari ta'minlanayotganligidan, ularning jamiyatda to'laqonli manfaatli asoslarda samarali turmush tarzi shakllantirilganligidan dalolat beradi.

Millatlararo totuvlik – mamlakatlar ijtimoiy-madaniy siyosatining eng muhim ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanib, muayyan geografik hudud, davlat va jamiyatda turli xil millat va elat vakillarining tinch-totuv, bahamjihat yashashi, hamkorlikda faoliyat yuritishini ifoda etadi. Hozirgi davrda jahonda mavjud 1600 dan ortiq millatdan, bor-yo'g'i 200 ga yaqini o'z davlatchiligiga ega hisoblanadi. Mana shunday sharoitda butun dunyo mamlakatlarida millatlararo totuvlik va milliy bag'rikenglikni ta'minlash uchun, ularning ijtimoiy manfaatlari, ma'naviy-ruhiy taomili, istiqbolga qaratilgan intilishlarini muntazam o'rganib, tahlil etib borish, ijtimoiy hayot barqarorligini saqlashda mazkur omil o'ta zarur ekanligini doimiy ravishda e'tibordan qochirmaslik zarur.

Zamonaviy sharoitda jahon mamlakatlari tajribasi millatlararo totuvlik va milliy tolerantlikni ta'minlashga bir yoqlama, nomiga va yuzaki asoslarda yondashuv jiddiy muammolar keltirib chiqarishini ko'rsatdi. Xususan, muayyan davlatga o'zning asl nomini bergan ko'p sonli millat bilan o'sha hududda yashaydigan boshqa kam sonli millat va elat vakillari orasidagi barqaror munosabatlarni ta'minlanishiga jiddiy e'tibor berish talab etiladi. Agar mazkur jarayonlar ta'minlanmasa, jamiyat hayotidagi tinchlik va barqarorlikni izdan chiqaradigan hodisalar yuz berishi mumkin.

Milliy hamjihatlikning manfaatlar birligi asosida ta'minlanishi jamiyat ijtimoiy hayoti mazmuni va mohiyatini to'ldiradi va boyitadi. Bu jarayonda jamiyatda har bir millat va elat vakilining muammolarini hal etib borish, hududlar bilan bog'liq ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy masalalarni o'z vaqtida yechish, turli xil resurslarni mazkur jarayonlarni hal etishga yo'naltirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Shunday qilib, jamiyatda milliy hamjihatlikni ta'minlashda quyidagi omillarga e'tiborni qaratish muhim vazifa hisoblanadi:

- inson huquqlari, sha'ni, qadr-qimmatini doimiy hurmat qilish, ehtiyojlar va manfaatlarini ro'yobga chiqarishda teng imkoniyatlar berish, qarorlar qabul qilishda aholining barcha toifalarini farovonligini teng asoslarda ta'minlash;

- mintaqalarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda resurslar taqsimotini teng asoslarda ta'minlash chora-tadbirlarini takomillashtirish;

- har bir millat va elatning milliy qadriyatlari, urf-odatlar, udumlari va madaniy an'analarini hurmat qilish, ularni rivojlantirishga to'laqonli shart-sharoitlar yaratib berishni yana-da rivojlantirish;

- har bir millat va elatning jamiyatda olib borilayotgan islohotlarga munosabatini aniqlash va shu asosda maqbul qarorlar qabul qilish uchun sotsiologik tadqiqotlar va ijtimoiy so'rovlar o'tkazib borish.

Jamiyat ma'naviy barqarorligini ta'minlashda milliy bag'rikenglikning o'rni beqiyos bo'lib, jamiyat ijtimoiy hayotida turli ijtimoiy guruhlar o'rtasidagi iliq va uyg'unlikdagi munosabatlarga o'ziga xos ilhom bag'ishlaydi. Mazkur an'ana o'zbek davlatchiligi tizimida azaldan ijtimoiy-siyosiy tizim barqarorligini ta'minlashda an'ana bo'lib kelgan. T.Matibayevning ta'kidlashicha, "Xalqimizga xos bag'rikenglik ham o'zining qadimiy ildizlariga ega. Yaxshi bilamizki, Vatanimiz qit'alararo madaniy-tijoriy aloqalarni yaxshilashga xizmat qilgan Buyuk Ipak yo'lining qoq markazida joylashgan. Bu yerda turli xalqlarning milliy an'ana va urf-odatlar o'zaro uyg'unlikda rivojlangan. Demak, o'zbekona bag'rikengligimizning ildizlari juda qadim zamonlarga borib taqaladi va bu borada biz hamisha jahon ahliga namuna bo'lib kelganmiz" [3; 33-b.].

Milliy bag'rikenglikni ta'minlashda milliy-diniy qadriyatlar, xalqimizni, ayniqsa, yosh avlodni vatanparvarlik, jamiyat ishiga mas'uliyat, mustaqillik g'oyalari sadoqat, har qanday milliy, diniy va siyosiy zo'rvonliklarga nisbatan nafrat ruhida tarbiyalash, ularni ezgulik va bunyodkorlikka da'vat etish, ularni qalbida yuksak insonparvarlik bag'rikenglik tuyg'ularini kamol toptirish muhim ahamiyatga egadir. Bag'rikenglik tuyg'usi yoshlar ongidagi mafkuraviy bo'shlikni to'ldirish, ming yilliklar davomida halol mehnati va olamshumul kashfiyotlari bilan jahon madaniy rivojiga ulkan hissa qo'shib kelayotgan buyuk qadriyatlarga hurmat, har qanday ma'naviy tahdidlar va buzg'unchi g'oyalarni kirib kelishiga qarshi qaratilgan chora-tadbirlarda mustahkam qurol bo'lib xizmat qiladi.

Milliy bag'rikenglikni jamiyatda mustahkam qaror toptirish uchun yoshlar ongiga milliy-diniy qadriyatlarni mustahkam o'rnashishi uchun targ'ibot tadbirlarini kuchaytirish lozim. Shubhasiz yoshlar ongida har qanday kirib kelayotgan g'oyalarni saralash, ularni saragini sarakka, puchagini puchakka chiqaruvchi, ayniqsa milliy nizolarni keltirib chiqaruvchi tahdidlarga qarshi turuvchi mustahkam immunitetni shakllanishiga xizmat qiladi. Bu nafaqat bugungi yoshlar uchun, balki mislsiz yuksalish sari yuz tutgan mamlakat istiqboli egalari – barkamol avlodning barqaror, tinch-totuv va osoyishta ertasi uchun zarurdir.

Mamlakatimizda din va e'tiqod erkinligi prinsipining huquqiy asoslari to'liq shakllantirilgan. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi 31-moddasida mamlakatimizda diniy e'tiqod erkinligi prinsipi qayd etilgan bo'lib, unda: "Hamma uchun vijdon erkinligi kafolatlanadi. Har bir inson xohlagan dinga e'tiqod qilish yoki hech qaysi dinga e'tiqod qilmaslik huquqiga ega. Diniy qarashlarni majburan singdirishga yo'l qo'yilmaydi" [2], deb ta'kidlangan.

Din, e'tiqod va vijdon erkinliklarining barcha tamoyillari, me'yorlari va huquqiy asoslari O'zbekiston Konstitutsiyasi, "Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to'g'risida"gi Qonunda mustahkamlab qo'yilgan.

Vijdon erkinligi prinsiplarini tiklash va uning ijtimoiy amaliyotdagi amaliyotini takomillashtirish kundalik hayot talabi va zaruriyatiga aylanib qoldi. Mazkur jarayonlarni qonuniy negizlarini rivojlantirib borish jamiyat ijtimoiy, siyosiy va ma'naviy asoslarini mustahkamlashga xizmat qiladi. 1991 yilda O'zbekiston Respublikasi "Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to'g'risida"gi qonun qabul qilindi. Mazkur Qonunning "Umumiy qoidalar" bobida diniy e'tiqod va vijdon erkinligining asosiy prinsiplari, vazifalari, ularni amalga oshirish yo'llari, qoidalari va kafolati, fuqarolarning bu sohadagi huquq va burchlari bayon etilgan. Qonunning 4-moddasida vijdon erkinligi tamoyili aniqlashtirilgan bo'lib, unda "Vijdon erkinligi - bu fuqarolarning xohlagan dinga e'tiqod qilish yoki hech qaysi dinga e'tiqod qilmaslik bo'yicha kafolatlangan Konstitutsiyaviy huquqidir. Fuqaro dinga, dinga e'tiqod qilishga yoki e'tiqod qilmaslikka, ibodatlarda, diniy rasm-rusumlar va marosimlarda ishtirok etishga yoki ishtirok etmaslikka, diniy ta'lim olishga nisbatan o'z munosabatini belgilayotganda uni u yoki bu tarzda majburlashga yo'l qo'yilmaydi" [4], deb ta'kidlangan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek, "Bugungi sessiya ishtirokchilariga BMT Bosh Assambleyasining "Ma'rifat va diniy bag'rikenglik" deb nomlangan maxsus rezolyutsiyasini qabul qilish taklifi bilan murojaat qilmoqchiman. Bu hujjatning asosiy maqsadi – barchaning ta'lim olish huquqini ta'minlashga, savodsizlik va jaholatga barham berishga ko'maklashishdan iborat. Ushbu rezolyutsiya bag'rikenglik va o'zaro hurmatni qaror toptirish, diniy erkinlikni ta'minlash, e'tiqod qiluvchilarning huquqini himoya qilish, ularning kamsitilishiga yo'l qo'ymaslikka ko'maklashishga qaratilgan" [5].

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 2017 yil sentyabrdagi 72-sessiyasidagi t-arixiy va umuminsoniy mohiyat kasb etuvchi "Ma'rifat va diniy bag'rikenglik" haqidagi tashabbuslari xalqaro hamjamiyat tomonidan yuqori darajada e'tirof etilib, unga asosan, 2018 yil 12 dekabrda Birlashgan Millatlar Tashkilotining "Diniy ma'rifat va diniy bag'rikenglik haqida"gi Rezolyutsiyasi qabul qilindi. Akademik A.Saidovning bu borada ta'kidlashicha, "O'zbekiston jahon minbarlaridan ilgari surgan xalqaro, mintaqaviy va milliy tashabbuslar inson huquqi, erkinligi va qonuniy manfaatini har tomonlama ta'minlashga, bir so'z bilan aytganda, "Inson qadri uchun" degan ustuvor tamoyilni to'la ro'yobga chiqarishga qaratilgani xalqaro hamjamiyat e'tirofiga sazovor bo'lmoqda" [6].

Diniy bag'rikenglik nafaqat tinchlik, totuvlik, barqarorlik, ma'naviy muhit sog'lomligi mezoni, balki u ijtimoiy hayotda insonlarning olijanob, insonparvarlik va odamiylikka asoslangan yaratuvchanlik g'oyalari ham vujudga kelishiga asos bo'ladi. Jahonda mavjud bo'lgan hamma dinlar va diniy e'tiqodlarning asl negizida ezgulik, insoniylik va bag'rikenglik g'oyalari yotadi, tinch-totuvlik, yaxshilik, qon-qardoshlik, do'stlik, hamkorlik va barqaror muhitni ta'minlash kabi xususiyatlarga tayanadi. Diniy g'oyalar kishilarni halollik, toza-pokizalik, mehr-shafqat, muruvvat, birodarlik va bag'rikenglikka da'vat etadi. Shuningdek mazkur qarashlar inson hayotidagi eng muhim ma'naviy xislatlar va fazilatlarini ro'yobga chiqaradi, uni yaratuvchilik va ma'rifiy taraqqiyotga undaydi. Uning asl maqsadi inson, tabiat va jamiyat o'rtasidagi uzviy munosabatlarni ta'minlashda oqilona yo'l tutish, doimo jamiyat uchun foydali, insonlarga manfaat keltiradigan savobli ishlarni amalga oshirishdan iboratligini ta'kidlaydi.

Shu ma'noda olimlarning ta'kidlashicha, "Tarixga e'tibor qaratadigan bo'lsak ham islom dini kirib borgan o'lkalarda kishilar xulq-atvorida soddalik, muloyimlik, vatanparvarlik, kattaga hurmat, kichikka izzat kabi insoniy fazilatlarining yuqori cho'qqiga ko'tarilgani va shu asosda ilm-fan taraqqiy etib, insonlar hayoti farovon bo'lib, jamiyatda osudalik va barqarorlik ustuvor bo'lganiga guvoh bo'lamiz. Chunki, islom dini ko'rsatmalarida insonlar hayotini osonlashtirish, muhtojlarga yordam berish, bironing haqqiga xiyonat qilmaslik, halollik va poklikka targ'ib kuchli. Bu haqda Qur'oni Karim oyatlari, hadisi shariflar va dinimizning mo'tabar ulamolari hayotida ham ko'plab misollar uchraydi" [7; 3-b.]. Masalan hadisi sharifda "Osonlashtiringlar, og'irlashtirmanglar, xushxabar beringlar, nafratlantirmanlar", degan da'vatda ham kishilar o'rtasida bir-biriga muhabbat, o'zaro yordam va bag'rikenglik g'oyalari mujassamdir.

So'nggi yillarda global jamiyatda diniy omil bilan bog'liq jarayonlar, diniy qadriyatlarni qurol qilish hodisalari kuchayib bormoqda. Jahonning turli nuqtalarida dinni o'zlariga niqob qilib olgan va bu orqali o'z manfaatlari va ehtiyojlarini qondirishga harakat qilayotgan kimsalar va toifalar paydo bo'ldi. Ular har bir jamiyat, jamoatchilik va aholi o'rtasida o'rtasida buzg'unchilik, talato'plar, nohaq qon to'kish va favqulodda nizo chiqarish kabi salbiy holatlarni avj oldirib, oddiy aholi tinchligini buzib, ma'naviy muhit barqarorligini buzib kelmoqdalar.

Jumladan, islom dinida vujudga kelgan turli oqimlar ham muqaddas dinimizning ijobiy qadriyatlarini buzib ko'rsatishga harakat qilib, xalqlar va millatlar o'rtasiga nifoq solishga harakat qilmoqdalar. G.Xudoyberganovanning ta'kidlashicha, "Yurtimizni islom madaniyatining poytaxti, dunyo sivilizatsiyasining oltin beshigi sifatida e'tirof etilishida ham insonparvarlikka, ma'rifatparvarlikka qaratilgan ezgu g'oyalar yotganligini guvohi bo'lamiz. Buyuk madaniyat bag'rida yashagan millatimiz, xalqimizning irodasi baquvvat, imon-e'tiqodi mustahkam bo'lgan. Bunday xalq turli yot g'oya va qarashlar ta'siriga osonlik bilan yengilgan emas. Shunday ulug' insonlarning munosib avlodi bo'lish esa, kelajagi buyuk davlatning mustahkam asosini qurish demakdir" [8; 38-b.].

Vijdon erkinligi prinsipi jamiyatda yashovchi har bir shaxsning ijtimoiy hayotda o'zining o'rnini mustahkam egallashi, ma'naviy-ruhiy qiyofasini barqaror asosda shakllantirish, davlat va din, dinga e'tiqod qiluvchilar va e'tiqod qilmaydiganlar o'rtasidagi munosabatlarni tizimlashtirishni o'z ichiga oladi. Zamonaviy sharoitda diniy omilga butunlay yangicha rakurs bilan qarash, uning mazmunidagi umuminsoniy va milliy qadriyatlarni, inson manfaatlari va uning huquq va manfaatlarini himoya qilishga qaratilgan tamoyillarini targ'ib qilish, ayniqsa yoshlar ongiga dinning ijtimoiy-ma'naviy hayotdagi o'rnini ko'proq singdirish muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Islom dini nafaqat bugungi insonlarni balki, diniy qadriyatlar va an'analarning vorisiyligi nuqtai nazari bilan talqin qilganimizda, kelgusi avlodni ham ma'naviy bag'rikengligini ta'minlashda xizmat qiladi. Shu ma'noda, "Bugungi kunda dunyoning turli mintaqa va davlatlarida islom diniga nisbatan qiziqish va intilish kuchayib, unga xayrixoh va tarafdor bo'lganlar soni ko'payib bormoqda. Buning asosiy sababi – muqaddas dinimizning haqqoniyligi va pokligi, insonparvarligi va bag'rikengligi, odamzodni doimo yaxshilik va ezgulikka chorlashi, hayot sinovlarida o'zini oqlagan qadriyatlar va an'analarni ajdodlardan avlodlarga yetkazishdagi buyuk o'rnini va ahamiyati bilan bog'liq. Ayni paytda, bu holat dinimizning umumbashariy madaniyat va sivilizatsiya, ilmu fan rivojiga qo'shgan hissasi bilan ham izohlanadi" [9; 7-b.].

Hozirgi davrda jamiyatda “diniy dunyoqarash”, “diniy tafakkur”, “diniy-ma’rifiy tarbiya”, “diniy madaniyat” kabi tushunchalarni ijtimoiy-falsafiy jihatdan chuqurroq asoslash va ijtimoiy fanlar tizimi va ma’naviy targ’ibotida ko’proq qo’llash lozim bo’ladi. Mazkur kategoriyalar ijtimoiy hayotda va odamlar tafakkurida tobora dadilroq o’rin egallashi, makon va zamon xususiyatiga ko’ra yana-da dolzarb ahamiyat kasb etib borishi lozim. Jamiyatda yuksak ma’naviyat, millatning g’oyaviy, ma’naviy va ijtimoiy yetukligi ta’minlash, yurt tinchligi va barqarorligini saqlab qolishning zaruriy omillaridan biri yoshlarga dinning ijtimoiy-ma’naviy mohiyatini to’g’ri tushuntirish va targ’ibot qilish lozimligidir.

Diniy-ijtimoiy tarbiya yoshlarning ma’naviy-ruhiy jihatdan takomilining tarkibiy qismi hisoblanadi. Mazkur tarbiya natijasida jamiyat ma’naviy munosabatlarida bo’ladigan o’zgarishlarning mohiyati va mazmuni yoshlar tomonidan u yoki bu darajada anglab yetiladi va ularda jamiyat jarayonlariga ongli munosabatda bo’lish qobiliyati shakllanadi. Ana shu jarayonda yoshlar o’zlari istiqomat qilayotgan mamlakatning ma’naviy barqarorligi uchun qayg’urish, uni har qanday diniy mazmundagi ichki va tashqi xavflardan va tahdidlardan himoya qilishdek muhim fazilatlarini tarbiyalanadi va amaliy natijalari namoyon bo’ladi.

Bugungi kunda yoshlarimizning jamiyatda ma’naviy dunyosini o’stirish, ularning davlat va jamiyatning hayot-mamot xususiyatlari, ijtimoiy barqarorligi, tinch-totuv va hamjihat yashash uchun kurashish jarayonlarida o’zini to’laqonli mas’uliyat bilan namoyon etish fazilatlarini shakllantirish masalalari zarurligi aniq va ravshan bo’lib bormoqda. Ushbu masala jamiyatning ma’naviy taraqqiyotida yoshlarning fidoyilik bilan jamoatchilik, oila, ta’lim-tarbiya tizimi va boshqa taalluqli muassasalar bilan hamkorlik va uyg’un asosda harakat qilishi, ular dunyoqarashida ushbu ko’nikmalarni to’liq ravishda namoyon bo’lishi lozimligini ko’rsatib turibdi. Hozirgi kunda bu borada birmuncha kamchiliklar va tuzatilishi lozim bo’lgan nuqsonlar mavjud bo’lib, ularni bartaraf etish muhim vazifa hisoblanadi.

Bugungi kunda oliy o’quv yurtlarida, o’quv muassasalarida, maktablarda diniy ekstremizmga qarshi kurashning ma’naviy-ma’rifiy asoslari kurslari o’tilmayapti, bu predmet oldin mavjud bo’lgan bo’lib, bugungi kunda qisqartirilgan. Mazkur fanni o’quv muassasalarida tiklash bilan birgalikda uning mazmun va mohiyati samaradorligini yaxshilash, bu darslar jonli misollar, targ’ibot vositalari bilan boyitilishi lozim. Shuning bilan birgalikda o’quv muassasalarida o’qimaydigan, uyushmagan yoshlar o’rtasida ham diniy ma’rifat targ’ibotini yo’lga qo’yilishi lozim. Chunki, biz ularga dinning ma’naviy-ma’rifiy ahamiyati, shuningdek uning bag’rikenglik g’oyalari kengroq tushuntirishimiz kerak. Mazkur tadbirlar yoshlarni diniy-mafkuraviy tahdidlar, ekstremistik illatlarga duch kelganda munosib javob bera olish qobiliyatini shakllantiradi.

Jamiyatda diniy ma’rifat targ’ibotini mahallalarda, jamoatchilik orasida, ijtimoiy-iqtisodiy muassasalarda, aholi o’rtasida ko’plab olib borilmog’i lozim. Bu ishlarda “Ma’naviyat va ma’rifat” markazlari, “Mahalla”, “Nuroni” fondlari bo’linmalari, Yoshlar Ittifoqi, Yoshlar ishlari agentligi tizimlarining o’rni salmoqli bo’lishi kerak. Yoshlar ongiga diniy ekstremizm va terrorizm g’oyalari kirib qolmasligi uchun ularda mustahkam mafkuraviy immunitet shakllantirish, ularning diniy tahdidlarga nisbatan kurashuvchanlik qobiliyatni doimo takomillashtirib bormog’imiz lozim bo’ladi.

Xulosa qilib aytganda, yoshlarning milliy va diniy bag’rikenglik tuyg’ularini o’stirish va bu asosda jamiyat ijtimoiy barqarorligi va ma’naviy xavfsizligini ta’minlash jarayonlarida quyidagi muhim vazifalarni hal etilishini taqozo qiladi:

- Jamiyat ma'naviy xavfsizligini ta'minlashda yoshlar ijtimoiy kayfiyatlarini barqarorlashtirishda milliy-diniy qadriyatlar, axloqiy-estetik tamoyillar, tarixiy an'analar, sharqona turmush madaniyatining asosiy ko'rinishlari muhim ahamiyat kasb etishini hisobga olish maqsadga muvofiq;

- Global jamiyatda umuminsoniy tamoyillar orqali qardosh xalqlar va qo'shni mamlakatlar yagona zamin, yagona makonni hamda millatlararo totuvlikni qaror toptirishga doimiy harakat qilib borish, shuningdek, milliy va diniy bag'rikenglik munosabatlarini uyg'unlashtirish va bu borada tegishli chora-tadbirlarni kuchaytirish maqsadga muvofiqdir;

- Yoshlar ma'naviy diniy va milliy bag'rikengligining bugungi kundagi darajasini aniqlash uchun sotsiologik so'rovlar o'tkazib borish va uning natijalari bo'yicha tegishli xulosalar va takliflar berib borish;

Mamlakatimiz ijtimoiy hayotida diniy-ma'naviy omilning roli, ilmiy-nazariy asoslarini kuchaytirishimiz lozim. Bu jarayonda ma'naviy-ma'rifiy, milliy va diniy-ijtimoiy vaziyatni sog'lomlashtirishga oid qonunlar va me'yoriy hujjatlar mazmuni va ko'lamini ham takomillashtirib borish lozim.

Adabiyotlar / Литература / References:

1. Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi. 29-modda. <https://constitution.uz/uz/pages/humanrights>.
2. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, –Toshkent, 2021.
3. Matibov T. O'zbekiston – umumiy uyimiz. "O'zbekistonda millatlararo totuvlik, milliy, diniy va siyosiy bag'rikenglikni yanada rivojlantirishning ijtimoiy, falsafiy masalalari" respublika ilmiy – amaliy konferensiyasi. Toshkent, TDIU, 2020. –b. 33.
4. O'zbekiston Respublikasining 2021 yil 5 iyuldagi O'RQ-699-sonli "Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to'g'risida"gi Qonuni. <https://lex.uz/docs/5491534>.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqi. 2017 yil 19 sentyabr. <https://president.uz/uz/lists/view/1063>.
6. Saidov A. Yangi O'zbekistonni barpo etish yo'lida. 23.07.2022. <https://parliament.gov.uz>.
7. Abdullayev A, Usmonov I, Shodiyev J. va boshq. Islom ma'rifati va hozirgi zamon. –Toshkent, O'zbekiston Xalqaro islom akademiyasi NMB, 2021. –b. 3.
8. Xudoyberganova G. Globallashuv sharoitida islom ma'rifatini shakllantirish masalasi.// "Globallashuv sharoitida vatanparvarlik tarbiyasining ma'naviy-ma'rifiy texnologiyalari" respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallar to'plami. Toshkent, 2019. –b. 38.
9. Yusupov O. (mas'ul muharrir). Diniy bag'rikenglik va mutaassiblik (yuz savolga yuz javob). –Toshkent, O'zbekiston Xalqaro islom akademiyasi NMB, 2021. –b. 7.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 2 (3) – 2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).